
Päätettävä tässä kokouksessa

§ 238

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Wallgrenin valtuustoaloitteesta vastuullisen robotisaation ohjelman laatimisesta Helsinkiin

HEL 2015-003841 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Teknologian ja sen osana robotisaation merkitys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa tulee lisääntymään. Palveluissa syntyy tarpeita uusille teknologioille, ja teknologian kehittyminen mahdollistaa uusia palveluja ja palvelujen tuottamisen tapoja. Helsingin kaupunki on strategiaohjelmassaan sitoutunut tietotekniikan kehittämiseen palvelemaan kaupunkilaisia ja kaupunkia. Sosiaali- ja terveysvirasto tukee helsinkiläisten aktiivisuutta oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä käyttäen sähköisiä ja vuorovaikutteisia menetelmiä.

Helsinki on aktiivinen teknologian hyödyntämisen edistämisessä eri tavoin. Sosiaaliviraston vanhusten palveluissa toteutettiin vuonna 2012 interaktiivinen robottihanke INTRO, jossa kokeiltiin robottien hyödyntämistä ikääntyneiden virkistystoiminnassa. Tuolloin teknologia ei ollut vielä valmis otettavaksi vakiintuneeseen käyttöön. Ääneen reagoiva robottihylje sen sijaan on pidetty ja käytössä ikääntyneiden palveluissa.

Helsingin kotihoidossa ja muissa ikääntyneiden palveluissa kehitetään ja testataan yhdessä yritysten kanssa useita erilaisia kotona asumista tukevia ratkaisuja. Helsinki on myös mukana Nordic Independent Living Challenge –haastekilpailussa yhdessä muiden pohjoismaisten pääkaupunkien kanssa. Kilpailun tavoitteena on löytää uusia teknologisia ja muita ratkaisuja tukemaan ikääntyneiden sekä vammaisten itsenäistä kotona asumista. Helsinki on sitoutunut testaamaan kilpailussa parhaiten menestyviä tuotteita.

Sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään palveluverkkosuunnitelman mukaisesti uudenlaisten palvelumallien pohjalta. Niissä huomioidaan myös teknologian hyödyntämisen mahdollisuudet ja tehdään kokeiluja uusien ratkaisujen edistämiseksi. Sekä henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttö että aktiivinen teknologian hyödyntäminen

huomioidaan toiminnan ja talouden suunnittelussa, eikä sosiaali- ja terveyslautakunta näe tarvetta erilliselle robotisaatio-ohjelmalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Teknologian hyödyntäminen voi lisätä esimerkiksi ikääntyneiden valinnan mahdollisuuksia ja yksilöllisten palvelujen järjestämistä, turvallisuutta, virikkeellisyyttä tai mahdollisuuksia sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja näin edistää terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482
juha.jolkkonen(a)hel.fi
Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnalta 31.8.2015 mennessä lausuntoa alla olevasta valtuutettu Thomas Wallgrenin ja 40 muun valtuutetun aloitteesta.

VASTUULLISEN ROBOTISAATION OHJELMA HELSINKIIN

Robotisaatio etenee globaalisti laajalla rintamalla. Sen vaikutukset tulevat lähivuosina olemaan mullistavia mm. teollisessa tuotannossa, palvelutyössä, maanpuolustuksessa ja liikenteen kehittymisessä.

Kuntien kannalta robotisaatio on merkittävä asia ennen kaikkea hyvinvointipalvelujen laadun ja kustannustehokkuuden kehittämisen kannalta. Kaikkein syvällisin vaikutus roboteilla ennustetaan olevan hoivatyössä.

Terapeuttisista roboteista ja muista hoiva-alan roboteista toivotaan apua ihmisten yksinäisyyteen ja käytännön haasteisiin. Vaarana on kuitenkin, että robotit eivät tule hoivatyöhön lisänä joka vapauttaa aikaa

ja voimavaroja inhimilliseen läsnäoloon ja läheisyyteen vaan että säästöpainneiden vuoksi robotit tulevat hoivatyöhön ihmisten tilalle.

Ehdotamme

* että Helsinki laatii Suomen ja ehkä maailman ensimmäisen kuntatason robotisaatio-ohjelman, ja että siinä erityisesti tarkastellaan Helsingin hyvinvointipalveluja. Ohjelman laatimisessa käytetään osallistavia menetelmiä siten että asukkaat, asiakkaat ja hoivatyön ammattilaiset ovat keskeisesti mukana.

Ehdotamme myös

* että Helsinki sitoutuu olemaan vähentämättä henkilöstöä hoivatyössä kunnes edellä mainittu robotisaatio-ohjelma on ohjelma hyväksytty.

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482
juha.jolkkonen(a)hel.fi
Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi